

centrum adiktologie

Psychiatrická klinika 1. lékařské fakulty a VFN
Univerzita Karlova v Praze
Ke Karlovu 11 / 120 00 Praha 2 / Česká republika
tel.: + 420 224 965 035 / fax: + 420 224 965 035
www.adiktologie.cz / info@adiktologie.cz

POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI

Název práce: Užívání nelegálních návykových látek mezi prostitutkami na území hl. m. Prahy

Student/-ka: Lucie Grolmusová

Cílem práce, který si autorka stanovila, bylo zjistit zda prostitutky na území hl. m. Prahy užívají drogy. Studentka vycházela ze své praxe v občanském sdružení Rozkoš bez rizika a pro zjištění uvedeného jevu realizovala výzkum s 10 respondentkami – klientkami uvedeného sdružení. Současně se studentka v rámci dílčích cílů pokusila zjistit charakteristiky užívání nelegálních drog u této cílové skupiny, vztah mezi užíváním návykových látek a prostitucí a dále případné rozdíly mezi užíváním návykových látek v závislosti na místu poskytování sexuálních služeb. Stanovených cílů se studentce podařilo dosáhnout pouze částečně, když tato skutečnost je poznamenána příliš široce formulovaným cílem co do územního rozsahu, ačkoliv respondentkami výzkumu byly pouze klientky jediného programu na území hlavního města Prahy. Na druhou stranu si je studentka vědoma nemožnosti generalizovat výsledky svého výzkumu na populaci prostitutek na území hl. m. Prahy s přihlédnutím k výběru výzkumného souboru. I přes namítané nedostatky je téma s ohledem na absenci předchozích výzkumů v této oblasti v České republice pro oblast užívání návykových látek přínosné.

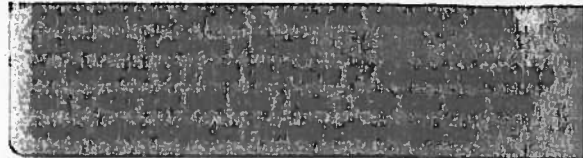
Práce je logicky strukturována a rozdělena do dvou hlavních částí: teoretické a výzkumné. Členění jednotlivých kapitol na sebe logicky navazuje. V teoretické části se studentka zaměřila na podrobný popis právní regulace nelegálních drog a prostituce v České republice. Studentce je však nutno vytknout, že problematiku regulace nelegálních drog a regulace prostituce popisuje až na ojedinělé pokusy o propojení těchto témat odděleně bez hlubšího rozboru souvislosti těchto jevů, ačkoliv zvolené téma k hledání těchto souvislosti samo vybízí a je dokonce jedním z dílčích cílů výzkumu. Podrobný obsah teoretické části se pak v zásadě nepromítá do výzkumné části – studentka se např. v rámci výzkumu příliš nevěnovala vzorcům užívání návykových látek mezi prostitutkami, ačkoliv tuto problematiku popisuje teoreticky značně extenzivně. Obdobně se studentka velmi obsáhle věnovala problematice kriminality spojené s užíváním nelegálních látek i s prostitucí, aniž by tyto své teoretické znalosti jakkoliv využila ve výzkumu. Studentka přes rozsáhlost teoretické části nevěnovala dostatečný prostor legislativním úvahám a přípravným pracím v oblasti regulace zacházení s nelegálními návykovými látkami ani legislativním pokusům o novou právní úpravu prostituce. Z tohoto pohledu lze studentce vytknout nevyváženost mezi teoretickou a výzkumnou částí práce, kdy teoretická část co do rozsahu značně přesahuje část výzkumnou, ačkoliv zvolené téma bakalářské práce lze označit jako výzkumné.

Zvolená metodologie uplatňující postupy kvalitativního výzkumu byla vybrána v souladu s cíli, které si autorka v úvodu své práce stanovila. Zvolené téma v zásadě vylučuje kvantitativní výzkum. Výběr výzkumného vzorku, byť se jeví s ohledem na praxi studentky logický, však neodpovídá zcela tématu práce. Výsledkem výzkumu je poté spíše zmapování problematiky užívání návykových látek mezi prostitutkami, které jsou klientkami občanského sdružení Rozkoš bez rizika. Studentka se omezila pouze na deskriptivní metodu analýzy dat, neboť v průběhu výzkumu zjistila značnou nesourodost výzkumného vzorku. Studentka správně reflektovala skutečnost, že takto získaná data neumožňují zevšeobecnění zjištěných poznatků

centrum adiktologie

na prostitutky na území hl. m. Prahy. Studentka v závěru práce kriticky zmiňuje metodologické nedostatky provedeného šetření. Přes shora uvedené výhrady se studentce podařilo dojít k zajímavým zjištěním ohledně užívání drog mezi respondentkami, včetně zjištění o motivech provozování prostituce a (ne)propojení tohoto způsobu obživy s užíváním drog u výzkumného vzorku. Tato zjištění však mohou být zkreslena i skutečností, že se studentka soustředila pouze na ženy – prostitutky a opominula prostituující muže (což je ovšem v souladu se zvoleným tématem práce). Studentka věnovala pozornost taktéž rozdílům v užívání návykových látek s přihlédnutím k místu provozování prostituce, přičemž její zjištění tak mohou přispět k efektivnímu plánování harm reduction opatření v rámci rozšiřování nabídky služeb prostitutkám.

Výběr použité literatury pro zpracování textu se jeví jako odpovídající, zejména s ohledem na poměrně omezený počet publikací na dané téma, jež jsou dostupné v českém jazyce. S ohledem na konstatování studentky ohledně absence výzkumů o problematice prostituce v České republice by však byla ku prospěchu věci alespoň stručná rešerše zahraničních výzkumů, která by studentce posléze pomohla vyvarovat se metodologickým nedostatkům.

Po formální stránce práce v zásadě splňuje předepsané požadavky, ačkoliv lze studentce vytknout absenci číslování stránek práce a drobné chyby v textu (ponechání otazníků u posledního odkazu apod.), které zřejmě vznikly ve fázi tisku.

Přes uvedené připomínky hodnotím práci jako dobrou. Zvolené téma je velmi zajímavé a vlastní zpracování naznačuje možné budoucí směry výzkumu. Navíc se jedná o téma v české literatuře dosud nedostatečně zpracované a výzkumně obtížné.

Stanovisko vedoucí práce:

Doporučuji k obhajobě.
Návrh klasifikace – dobře (3)

V Praze, 20. června 2008

Mgr. Hana Gajdošková

Navrhované otázky pro obhajobu:

Jaká opatření navrhuje pro snížení epidemiologických rizik u prostitutek užívajících nelegální návykových látek?

Jaký postup byste navrhla pro výzkum souvislosti mezi užíváním nelegálních drog a prostitucí (zaměřte se na výběr respondentů)?

Jaká další výzkumná témata týkající se nelegálních návykových látek a prostituce by bylo žádoucí v České republice v budoucnu realizovat?

